

Čtvrtek 17. prosince 2009

Svoboda projevu v Ázerbájdžánu

P7_TA(2009)0120

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2009 o svobodě projevu v Ázerbájdžánu

(2010/C 286 E/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předcházející usnesení o Ázerbájdžánu, a zejména na usnesení ze dne 9. června 2005 ⁽¹⁾ a 27. října 2005 ⁽²⁾,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2007 o posílení evropské politiky sousedství ⁽³⁾,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2008 k účinnější politice EU pro jižní Kavkaz: od slibů k činům ⁽⁴⁾,
  - s ohledem na prohlášení EU ze dne 22. ledna 2009 o svobodě sdělovacích prostředků v Ázerbájdžánu a na prohlášení předsednictví EU ze dne 12. listopadu 2009,
  - s ohledem na prohlášení generálního tajemníka Rady Evropy ze dne 12. listopadu 2009 o svobodě projevu v Ázerbájdžánu,
  - s ohledem na prohlášení zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků o zhoršující se situaci sdělovacích prostředků v Ázerbájdžánu, včetně jeho prohlášení ze dne 22. května 2007, 11. dubna 2008, 17. července 2008, 30. prosince 2008, 21. dubna 2009, 10. září 2009, 14. října 2009 a 11. listopadu 2009,
  - s ohledem na prohlášení, které EU učinila ve Stále radě OBSE dne 9. července 2009 a v němž vyslovuje plnou podporu činnosti zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků týkající se Ázerbájdžánu, a s ohledem na prohlášení předsednictví EU ze dne 12. listopadu 2009 o odsouzení mladých aktivistů a bloggerů Emina Milliho a Adnana Hadžizadeho,
  - s ohledem na čl. 122 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Ázerbájdžán se aktivně účastní evropské politiky sousedství a východního partnerství a je odhodlán dodržovat demokracii, lidská práva a zásady právního státu, které jsou klíčovými hodnotami těchto dvou iniciativ,
- B. vzhledem k tomu, že v září 2009 Rada rozhodla, že posílí vztahy mezi EU a třemi zeměmi jižního Kavkazu, a vyzvala Komisi, aby připravila návrh pokynů pro vyjednávání o nových dohodách, které nahradí stávající dohody o partnerství a spolupráci, jejichž platnost má v dohledné době skončit,
- C. vzhledem k tomu, že na základě dekretu podepsaného prezidentem Ilhamem Alijevem dne 28. prosince 2007 bylo propuštěno 119 vězňů, mezi nimi pět novinářů,
- D. vzhledem k tomu, že existují dostatečně důkazy o nedávných případech odsouzení, obtěžování a zastrahování novinářů v Ázerbájdžánu, což bylo mj. popsáno v nedávné informační zprávě o dodržování svobody sdělovacích prostředků vypracované pro Výbor pro kulturu, vědu a vzdělávání Parlamentního shromáždění Rady Evropy a ve zprávách organizace Amnesty International a Reportéři bez hranic,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 124 E, 25.5.2006, s. 569.

⁽²⁾ Úř. věst. C 272 E, 9.11.2006, s. 567.

⁽³⁾ Úř. věst. C 282 E, 6.11.2008, s. 443.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 41 E, 19.2.2009, s. 53.

Čtvrtek 17. prosince 2009

- E. vzhledem k tomu, že ačkoli byl přijat akční plán evropské politiky susedství, poměry panující v oblasti sdělovacích prostředků se v posledních letech zhoršily: činnost nezávislých televizních a rozhlasových stanic byla dočasně nuceně přerušena, pracovníci předních opozičních novin byli vystěhováni ze svých kanceláří, byla vedena četná soudní řízení proti pracovníkům sdělovacích prostředků a došlo k případům fyzického napadení novinářů, které u mnoha z nich vyvolaly pocit strachu a autocenzuru; vzhledem k tomu, že v prosinci 2008 bylo stanici BBC, Rádiu Svobodná Evropa / Rádiu Svoboda a dalším zahraničním sdělovacím prostředkům znemožněno vysílání na rádiových vlnách FM,
- F. vzhledem k tomu, že bloggeři Emin Milli a Adnan Hadžizade byli dne 8. července 2009 zatčeni poté, co na ně zaútočili dva muži v restauraci v hlavním městě Baku, kde – jak uvedli svědci v rozhovoru pro organizaci Amnesty International – byli napadeni během večere s dalšími aktivisty,
- G. vzhledem k tomu, že tito dva bloggeři využívali internetové nástroje sociálních sítí, jako jsou YouTube, Facebook a Twitter, k šíření informací o politické situaci v Ázerbájdžánu kritických vůči vládě; vzhledem k tomu, že dne 11. listopadu 2009 obvodní soud Baku-Sabail odsoudil bloggery Emina Milliho ke 2,5 letům a Adnana Hadžizadeho ke 2 letům vězení na základě obvinění z výtržnictví a lehkého ublížení na zdraví,
- H. vzhledem k tomu, že obvinění vznesená proti těmto dvěma aktivistům jsou podle všeho politicky motivovaná,
- vyjadřuje politování nad tím, že bloggeři Emin Milli a Adnan Hadžizade byli dne 11. listopadu 2009 odsouzeni k tvrdým trestům odnětí svobody na základě vysoce nepravděpodobného obvinění a nespravedlivého soudního procesu; vyzývá k okamžitému propuštění pánů Milliho a Hadžizadeho a požaduje nový, zcela otevřený a spravedlivý soudní proces na základě nezájatého soudního vyšetřování a v souladu se všemi příslušnými mezinárodními standardy;
  - je znepokojen zhoršením situace, pokud jde o svobodu sdělovacích prostředků v Ázerbájdžánu, vyjadřuje politování nad tím, že běžně dochází k zatýkání, trestnímu stíhání a odsouzení opozičních novinářů na základě obvinění ze spáchání různých trestných činů, o čemž svědčí případ Ejnuly Fatullajevové, a vyzývá ázerbájdžánské úřady, aby okamžitě propustily vězněné novináře;
  - připomíná prohlášení prezidenta İlhama Alijeva z března 2005, v němž uvedl, že práva každého novináře jsou chráněna a měla by být střežena státem;
  - vyzývá ázerbájdžánské úřady, aby se zabývaly problémem nedostatečného policejního vyšetřování násilí spáchaného na novinářích a obtěžování novinářů, a skutečností, že mnozí pachatelé těchto trestných činů nebyli dosud potrestáni; zdůrazňuje, že je nezbytně nutné zlepšit bezpečnost pracovníků sdělovacích prostředků; vítá navržené změny ustanovení trestního práva, která se týkají pomluvy a urážky na cti, neboť tato ustanovení by mohla omezovat uplatňování práva na svobodu projevu a informací a vést k autocenzuře, a vyzývá k jejich rychlému přijetí;
  - naléhavě žádá ázerbájdžánské úřady, aby věnovaly zvýšenou pozornost bezpečnosti a svobodě aktivistů z řad občanské společnosti, zejména těch, kteří působí v nevládních mládežnických organizacích, ale i novinářů a sdělovacích prostředků, aby okamžitě přijaly opatření, jež jednotlivcům umožní zapojit se do pokojných demokratických aktivit, aby umožnily svobodné pořádání těchto aktivit bez zásahu vlády a aby zajistily ochranu novinářů poté, co zemi zachvátila vlna násilí proti zástupcům sdělovacích prostředků;
  - vyjadřuje politování nad řadou negativních událostí v souvislosti se sdělovacími prostředky a jednotlivými novináři v Ázerbájdžánu uvedených v informační zprávě o dodržování svobody sdělovacích prostředků, která byla před nedávnem vypracována pro Výbor pro kulturu, vědu a vzdělávání Parlamentního shromáždění Rady Evropy; bere na vědomí aktuální pravidelnou zprávu zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků určenou Radě OBSE i hluboké znepokojení, jež daly najevo mezinárodní nevládní organizace, jako je Výbor na ochranu novinářů, Reportéři bez hranic, Mezinárodní PEN klub a organizace na ochranu lidských práv Human Rights Watch;
  - vyzývá ázerbájdžánské úřady, aby prodloužily určitým mezinárodním stanicím licence pro vysílání na vlnách FM, a to stanicím BBC World Service, Hlas Ameriky a Rádio Svobodná Evropa / Rádio Svoboda; poukazuje na to, že ukončením vysílání těchto stanic na vlnách FM přichází veřejnost o důležité, objektivní a cenné nezávislé zdroje kvalitních veřejnoprávních informací a je omezena pluralita sdělovacích prostředků v Ázerbájdžánu;

Čtvrtek 17. prosince 2009

8. vyzývá ázerbájdžánské úřady, aby prokázaly, že dosáhly dostatečného pokroku při plnění podmínek nutných pro prohloubení smluvních vztahů, jež ukládá prohlášení Evropské rady o východním partnerství přijaté na zasedání ve dnech 19.–20. března 2009, zejména v oblastech demokracie, zásad právního státu a lidských práv;
  9. vítá úsilí ázerbájdžánských úřadů, mj. dvě schůzky uspořádané ázerbájdžánským státním výborem pro evropskou integraci v roce 2009, o zlepšení stávajících mechanismů na ochranu lidských práv a o zvýšení kapacity demokratických institucí v zemi a vyzývá EU a Ázerbájdžán, aby vedly intenzivnější dialog o otázkách týkajících se lidských práv;
  10. vítá skutečnost, že se ázerbájdžánské úřady zapojily do přezkumu Ázerbájdžánu na šestém zasedání pracovní skupiny OSN pro všeobecný pravidelný přezkum, které se uskutečnilo dne 6. února 2009, a vyzývá ázerbájdžánskou vládu, aby se v plném rozsahu řídila doporučeními vyplývajícími ze všeobecného pravidelného přezkumu, včetně ratifikace Římského statutu Mezinárodního trestního soudu, který ruší trestnost pomluvy a urážky na cti, a snížila tak zbytečný tlak na novináře a zajistila úplné dodržování svobody projevu a sdělovacích prostředků, přístup k rozhlasu a televizi, vyšetřování a trestní stíhání pachatelů trestných činů a obtěžování novinářů a ochránců lidských práv, skutečné uplatňování práv na pokojné shromažďování a svobodu shromažďování, zlepšení podmínek ve věznicích a ochranu práv zranitelných skupin, včetně menšin, přistěhovalců, žadatelů o azyl a vnitřně vysídlených osob;
  11. s napětím očekává, až ázerbájdžánská vláda začne provádět projekt „Podpora reforem soudnictví v Ázerbájdžánu“, který by měl zlepšit nezávislost soudů, zejména v souvislosti se zřízením a fungováním Soudní akademie a regionálních soudů a s podporou reforem nápravných zařízení v souladu s mezinárodními standardy;
  12. vyzývá ázerbájdžánské úřady, aby zaručily, že místní volby, které se konají dne 23. prosince 2009, budou svobodné, spravedlivé a v souladu s mezinárodními standardy; je si vědom toho, že volební proces je důležitý pro budování státu prostřednictvím pokračujících demokratických reforem na místní úrovni, konsolidace občanské společnosti a celkového politického systému;
  13. vítá zřízení nových podvýborů v rámci Výboru pro spolupráci EU–Ázerbájdžán, což přispěje k posílení institucionálního rámce pro diskusi o spravedlnosti, svobodě a bezpečnosti, dodržování lidských práv a demokracie, zaměstnanosti a sociálních otázkách, veřejném zdraví, vzdělávání a mládeži, kultuře, informační společnosti, audiovizuální politice, vědě a technologii;
  14. vyzývá Ázerbájdžán, aby v plném rozsahu prováděl akční plán evropské politiky sousedství, a Komisi, aby Ázerbájdžán v tomto úsilí nadále podporovala;
  15. vyzývá prezidenta Ázerbájdžánské republiky, aby sledoval činnost donucovacích orgánů a orgánů státní bezpečnosti ve své zemi, a to zejména jejich činnost týkající se sdělovacích prostředků a dalších otázek z oblasti lidských práv, neboť jejich práce a styl plánovitě vzdalují Ázerbájdžán od EU;
  16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a prezidentovi a parlamentu Ázerbájdžánu.
-